

Sesijas dokuments

A8-0174/2016

10.5.2016

ZIŅOJUMS

par tehnoloģiskiem risinājumiem ilgtspējīgai lauksaimniecībai Eiropas Savienībā
(2015/2225(INI))

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Referente: *Anthea McIntyre*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	17
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	19

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par tehnoloģiskiem risinājumiem ilgtspējīgai lauksaimniecībai Eiropas Savienībā (2015/2225(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD)¹ un jo īpaši tā 11. pantu, 114. panta 3. punktu, 168. panta 1. punktu un 191. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 3. decembra Lēmumu 2013/743/ES, ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads), un atceļ Lēmumus 2006/971/EK, 2006/972/EK, 2006/973/EK, 2006/974/EK un 2006/975/EK²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1291/2013, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu „Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK⁵,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai⁶,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 233/2014, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā 2014.–2020. gadam⁷,
- ņemot vērā Padomes 2004. gada 24. aprīļa Regulu (EK) Nr. 870/2004, ar ko izveido Kopienas programmu ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, vākšanai un izmantošanai lauksaimniecībā un atceļ Regulu (EK) Nr. 1467/94⁸, kā arī Komisijas 2013. gada 28. novembra paziņojumu “Lauksaimniecības ģenētiskie resursi no saglabāšanas līdz ilgtspējīgai izmantošanai” (COM(2013)0838),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (ES)

¹ OV C 326, 26.10.2012., 47.–390. lpp.

² OV L 347, 20.12.2013., 965. lpp.

³ OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.

⁴ OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.

⁵ OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

⁶ OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.

⁷ OV L 77, 15.3.2014., 44. lpp.

⁸ OV L 162, 30.4.2004., 18. lpp.

Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību¹,

- ņemot vērā Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas 2014. gada 14. jūlija Saprašanās memorandu par sadarbību lauksaimniecības un lauku attīstības jomā 2014.–2020. gadā,
 - ņemot vērā 2014. gada 11. marta rezolūciju par Eiropas dārzkopības nozares nākotni — izaugsmes stratēģijas²,
 - ņemot vērā 2014. gada pētījumu, ko veicis Politikas departaments B (Struktūrpolitika un kohēzijas politika – Lauksaimniecība un lauku attīstība), „Precīzā lauksaimniecība: iespēja ES lauksaimniekiem — potenciālais atbalsts ar KLP 2014.–2020. gadam,
 - ņemot vērā Zinātnisko un tehnoloģisko iespēju novērtēšanas nodaļas (STOA) 2013. gada pētījumu „Tehnoloģiskās iespējas nodrošināt uzturu 10 miljardiem cilvēku“,
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 29. februāra paziņojumu par Eiropas inovācijas partnerību „Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja“ (COM(2012)0079),
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 13. februāra paziņojumu „Inovācijas ilgtspējīgai izaugsmei: Eiropas bioekonomika” (COM(2012)0060),
 - ņemot vērā Komisijas 2015. gada 16. oktobra Lēmumu, ar ko izveido augsta līmeņa zinātnisko padomdevēju grupu (C(2015)6946),
 - ņemot vērā Komisijas 2015. gada 19. maija paziņojumu „Labāks regulējums labāku rezultātu sasniegšanai — ES programma” (COM(2015)0215),
 - ņemot vērā 2015. gada 17. decembra rezolūciju par patentiem un augu selekcionāru tiesībām³,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A8-0174/2016),
- A. tā kā mūsu sabiedrībai nākas saskarties ar dažādām problēmām, kurās ir iesaistīta lauksaimniecība un kuru risināšanā ir jāpiedalās, un tā kā tiek lēsts, ka pasaules iedzīvotāju skaits līdz 2050. gadam sasniegs 9,6 miljardus, kas nozīmē, ka salīdzinājumā ar pašreizējo stāvokli pasaulē būs vēl par aptuveni 2,4 miljardiem cilvēku vairāk;
- B. tā kā, pamatojoties uz vairākiem aprēķiniem, kam izmantoti dažādi modeļi un pieņēmumi, lēstā pasaules iedzīvotāju skaita pieauguma dēļ pārtikas ražošanu un piegādi varētu nākties palielināt par aptuveni 60–110 %, lai apmierinātu šo pieprasījumu⁴; tā kā vidēji tiek izšķērdēta vismaz viena trešdaļa no saražotās pārtikas

¹ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0205.

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0473.

⁴ FAO, Augsta līmeņa ekspertu forums (Roma, 2009. gada 12. un 13. oktobris) „Globālā lauksaimniecība 2050. gadā”; Tilman, D. Blazer, C. Hill, J. & Befort, L.B. *Global food demand and the sustainable intensification of agriculture*, PNAS, 2011 (<http://www.pnas.org/content/108/50/20260>).

un dažos sektoros gandrīz puse un tā kā viens no visefektīvākajiem veidiem, kā apmierināt šo paredzamo pieprasījumu, nenoplicinot jau tā trūcīgos resursus, ir izmantot tehnoloģiskos risinājumus, lai palielinātu ražošanu, uzlabotu sadalīšanas līdzekļus un risinātu pārtikas izšķērdēšanas problēmu;

- C. tā kā ir spēcīgs pieprasījums ražot vairāk drošas, veselīgas un uzturvielām bagātas pārtikas ES un pasaules iedzīvotājiem, lai risinātu nepietiekama uztura, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimību u. c. problēmas; un tā kā ES augstie pārtikas kvalitātes standarti ir atzīti visā pasaulē;
- D. tā kā ir daudzi alternatīvi zemes izmantošanas veidi, kas konkurē ar lauksaimniecību, tostarp urbanizācija, rūpniecība, tūrisms un atpūta;
- E. tā kā lauksaimniecības izejvielas rada izaugsmes iespējas „zaļajai” ķīmijai;
- F. tā kā, ņemot vērā, ka, no vienas puses, ir jākontrolē izmaksas, lai saglabātu ienākumus, un, no otras puses, jāreaģē uz vides resursu (augšnes, ūdens, gaisa un bioloģiskās daudzveidības) noplicināšanos un degradāciju, uzņēmējiem par arvien svarīgāku mērķi kļūst ilgtspējības līmeņa paaugstināšana lauksaimniecībā; tā kā lauksaimniecība patērē 70 % pasaules saldūdens un tā kā jau patlaban ūdens pieejamība lielā mērā ierobežo lauksaimniecisko ražošanu dažos ES un pasaules reģionos; tā kā dzeramā ūdens izmantošanu lauksaimniecībā var ievērojami samazināt, efektīvi izmantojot modernas apūdeņošanas metodes un audzējot vietējiem klimatiskajiem apstākļiem piemērotas kultūras;
- G. tā kā slāpekli saturoši mēslošanas līdzekļi paaugstina ražas, bet to ražošanai tiek izlietoti apmēram 50 % no fosilā kurināmā enerģijas, ko patērē lauksaimnieciskās ražošanas sistēmas;
- H. tā kā tiek prognozēts, ka pieprasījums pēc enerģijas pasaulē līdz 2030. gadam palielināsies par 40 %, un tā kā tagad rūpīgi jāapsver šā pieprasījuma apmierināšana, pamatojoties uz lielāku energoefektivitāti un drošu energoresursu struktūru, kurā iekļauti atjaunojamie energoresursi; tā kā pētījums liecina, ka īsākas lauksaimniecības pārtikas ķēdes var samazināt enerģijas patēriņu un nodrošināt ieguvumus izmaksu un vides ziņā;
- I. tā kā katru gadu līdz 40 % no kopējās kultūraugu ražas tiek zaudēts augu kaitēkļu un slimību dēļ un tā kā ir sagaidāms, ka šis rādītājs ievērojami pieaugs turpmākajos gados; tā kā — lai šim rādītājam neļautu vēl vairāk palielināties — ir jāveic pasākumi, tostarp izmantojot sistēmiskas pieejas un pielāgojot pašreizējos ražošanas modeļus, un tā kā klimata pārmaiņas veicina šo ražas zudumu un izraisa ekoloģiski jaunu augu kaitēkļu un slimību rašanos;
- J. tā kā globālā sasilšana izraisa ekstrēmus laikapstākļus, kas rada sausumu vai plūdus, kuri nodara būtiskus zaudējumus skartajām iedzīvotāju grupām un nopietni apdraud viņu nodrošinājumu ar pārtiku; un tā kā klimata noturība bioloģiski un strukturāli daudzveidīgās agroekosistēmās var palīdzēt samazināt šo risku;
- K. tā kā ES kultūraugu ģenētiskais potenciāls vēl netiek pastāvīgi izmantots Eiropas lauku saimniecībās, kur ražība pēdējos gados nav palielinājusies;

- L. tā kā augu ģenētisko resursu daudzveidība un kvalitāte ir izšķiroši nozīmīga lauksaimniecības noturībai un produktivitātei, tādējādi tie ir noteicoši faktori ilgtermiņa saimniekošanai laukos un nodrošinājumam ar pārtiku;
- M. tā kā “ražības starpības” novēršana ir īpaša problēma ilgtspējīgas lauksaimniecības pētniecības programmā;
- N. tā kā precīzā lauksaimniecība nozīmē izmantot automatizāciju un citas tehnoloģijas, lai uzlabotu galveno lauksaimniecības pārvaldības paņēmieni precizitāti un efektivitāti, izmantojot sistēmiskas pieejas datu apkopošanai un analīzei un klimata, augsnes, ūdens un kultūraugu mijiedarbības optimizēšanai, un tā kā precīzās lauksaimniecības galīgais mērķis ir samazināt pesticīdu, mēslojuma un ūdens izmantošanu, vienlaikus palielinot augsnes auglību un optimizējot ražību;
- O. tā kā augsnes zinātne liecina, ka veselīga, dzīva augsne baro un aizsargā kultūraugus, pateicoties labvēlīgu sugu klātbūtnei, kas aizsargā no patogēniem un kaitēkļiem, kā arī nodrošina kultūraugus ar barības vielām un ūdeni apmaiņā pret cukuriem augu sakņu eksudātos; tā kā lauksaimniecības prakse var negatīvi ietekmēt augsnes bioloģisko, ķīmisko un fizikālo kvalitāti, izraisot tādas sekas kā augsnes erozija, augsnes stuktūras degradācija un auglības zudums;
- P. tā kā novatorisko tehnoloģiju sniegtie ieguvumi nebūtu jāierobežo tikai ar viena veida lauksaimniecības praksi un tiem vajadzētu būt piemērojamiem visiem lauksaimniecības veidiem — tradicionālajai un bioloģiskajai lauksaimniecībai, lopkopībai un augkopībai, mazām saimniecībām un lielražošanai;
- Q. tā kā laikposmā no 1993. līdz 2009. gadam pesticīdu darbīgo vielu skaits ir samazināts par 70 %, savukārt kaitēkļu izplatības uzliesmojumi Eiropas Savienībā ir palielinājušies; tā kā apstiprināšanas process, tostarp aktīvo vielu definēšanas kritēriju un augu aizsardzības līdzekļiem alternatīvu jauno vielu kritēriju noteikšana, kļūst par aizvien lielāku izaicinājumu ES lauksaimniecībai un tās iedzīvotājiem; tā kā steidzami jānovērš darbīgo vielu trūkums maziem lietojumiem;
- R. tā kā nepietiekamie augu aizsardzības risinājumi īpašiem kultūraugiem apdraud pārtikas kultūraugu ražošanas kvalitāti, daudzveidību un ilgtspējību Eiropas Savienībā un tam ir tieša ietekme, kuru lēš vairāk nekā EUR 1 miljarda apmērā, tostarp ražošanas zaudējumi un papildu izmaksas lauksaimniekiem;
- S. tā kā politikas un pētniecības finansēšanas prioritāšu īstermiņa cikli var kaitēt prasmēm, infrastruktūrai un inovācijai lauksaimniecībā un tā kā prioritāte būtu jāpiešķir pētniecības atklājumu efektīvai nodošanai no zinātnes iestādēm lauksaimnieku rīcībā, kā arī pētniecības programmām, kas vērstas uz lauksaimniecības ilgtspējības uzlabošanu, ražošanas izmaksu samazināšanu un konkurētspējas palielināšanu,

Precīzā lauksaimniecība (PL)

1. norāda, ka lauksaimniecības nozares pamatā vienmēr ir bijuši jauni lauksaimniecības uzņēmējdarbības modeļi un prakse, tostarp jauni paņēmieni un ražošanas metodes, lai palielinātu ražīgumu un labāk pielāgotos jauniem un mainīgiem apstākļiem; uzsver, ka ekosistēmas pakalpojumiem, piemēram, barības vielu aprītei, ir galvenā nozīme

- lauksaimniecībā un ka dažas funkcijas, piemēram, oglekļa piesaiste, neaprobežojas tikai ar pārtikas ražošanu;
- ir pārliecināts, ka inovācijai ir potenciāls, lai palīdzētu panākt ilgtspējīgu lauksaimniecību Eiropas Savienībā, un uzskata, ka PL tehnoloģijas ir īpaši nozīmīgas progresa uzturēšanai, taču atzīst, ka pastāv ierobežojumi PL plašai pieņemšanai, tostarp šīs tehnoloģijas drošums, pārvaldāmība un ierobežotās zināšanas par to, kā arī tās spēja pielāgoties visiem saimniecību veidiem un lielumiem;
 - uzskata, ka precīzās lauksaimniecības principi var radīt lielus ieguvumus vides jomā, palielināt lauksaimnieku ienākumus, racionalizēt lauksaimniecības mašīnu izmantošanu un būtiski palielināt resursu efektivitāti, tostarp apūdeņošanas ūdens izlietošanu; tāpēc mudina Komisiju veicināt politikas virzienus, lai stimulētu precīzās lauksaimniecības tehnoloģiju attīstību un piemērošanu visu veidu saimniecībām neatkarīgi no to lieluma un ražošanas, kas var būt augkopība un/vai lopkopība;
 - uzsver, ka precīzajā lauksaimniecībā īpaši nepieciešams inovācijas process, lai atrisinātu jautājumu par “augstām izmaksām” dažu PL tehnoloģiju pilnveidošanā un izmantošanā, un ka lauksaimniekiem un visai piegādes ķēdei aktīvi jāiesaistās šo tehnoloģiju pilnveidošanā, lai nodrošinātu neapšaubāmas priekšrocības saimniecību līmenī un padarītu saimniecības daudz noturīgākas;
 - ir pārliecināts, ka ekonomiska attīstība un ilgtspējīga ražošana viena otru neizslēdz un tās abas var sasniegt ar inovāciju; uzsver, ka jāatbalsta inovācija tehnoloģiju un pārvaldības jomā, nodrošinot regulatīvu saskaņotību, skaidrību un uzņēmējdarbības iespējas, un mudina Komisiju nodrošināt, ka inovācija tiek īpaši ņemta vērā atbilstošo tiesību aktu turpmākajās pārskatīšanās un reformās; uzsver, ka Eiropas lauksaimniecība spēj ražot kvalitatīvus produktus ar augstu pievienoto vērtību, kā arī rast rentablus, uz zinātību balstītus risinājumus, lai ar pārtiku nodrošinātu pasaules iedzīvotājus, kuru skaits un vajadzības arvien pieaug;
 - aicina nozari, Komisiju un dalībvalstis strādāt partnerībā ar nolūku uzlabot robotikas un citu PL metožu efektivitāti un spēju pielāgoties, lai efektīvi izmantotu pētījumiem paredzēto finansējumu lauksaimniecības un dārzkopības interesēs;
 - turklāt aicina nozari izmantot iespējas, ko sniedz inovācija, lai attīstītu PL potenciālu, kas būtu pieejams visiem, tādējādi nodrošinot iespējas cilvēkiem ar invaliditāti, veicinot dzimumu līdztiesību un paplašinot prasmju bāzi, kā arī nodarbinātības iespējas lauku kopienās;
 - atzinīgi vērtē PL robotikas iekļaušanu nesen publicētajā pamatprogrammas „Apvārsnis 2020” darba programmā 2016.–2017. gadam, tomēr pauž nožēlu par to, ka priekšlikumiem saskaņā ar šo uzaicinājumu nav vajadzīga daudzdalībnieku pieeja, kas varētu nozīmēt to, ka lauksaimniekiem tiek liegta piekļuve novatoriskiem sasniegumiem; uzsver, ka PL var samazināt resursu izmantošanu par vismaz 15 %; mudina apgūt precīzo lauksaimniecību, kas dod iespēju izmantot jaunas pārvaldības pieejas saimniecībai kopumā, piemēram, *GPS/GNSS* tehnoloģijas vadītu tehniku un tālvadības gaisa kuģu sistēmas (*RPAS*);

Lielie dati un informātika

9. norāda, ka lauksaimniecības nozare, tāpat kā visas citas tautsaimniecības nozares, pieredz pārmaiņu procesu; uzsver, ka mūsdienīga lauksaimniecība kļūva iespējama tikai ar zinātnes un tehnikas progresa pieņemšanu un ka digitālā revolūcija līdzīgā kārtā piedāvā iespējas arī lauksaimniecības nozares turpmākai attīstībai;
10. uzsver, ka lielu integrētu datu kopumu apkopošanai un analīzei ir potenciāls stimulēt inovāciju lauksaimniecībā un ka šīs darbības ir īpaši noderīgas, lai veidotu un attīstītu efektīvu un ilgtspējīgu pārtikas aprites ķēdi, no kuras iegūs lauksaimnieki, ekonomika, patērētāji un vide; aicina Komisiju un dalībvalstis novērst šķēršļus sarežģīto un fragmentēto IKT sistēmu integrēšanai, ieguldījumu stimulēšanai un apmācības izmaksu segšanai, kā arī padarīt nepieciešamo nodrošinājumu pieejamāku lauksaimniecībai;
11. atzinīgi vērtē panākumus, ko guvusi Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA) precīzās lauksaimniecības attīstībā; uzskata, ka EKA satelīts *Sentinel 2B*, kas jāievada orbītā 2016. gada beigās, varētu nodrošināt skaidrāku priekšstatu par kultūraugu un mežu aizņemtām platībām, ļaujot efektīvāk īstenot lauksaimniecības politiku, racionālāk izmantot resursus un optimizēt ražas novākšanas laiku; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt uz satelītiem balstītas sistēmas;

Augsnes, ūdens un barības vielu apsaimniekošana

12. atzīst, ka augsnes degradācija ir būtisks ierobežojums lauksaimnieciskajai ražošanai, un prasa noteikt vērienīgākus mērķus un pielikt lielākas pūles, lai uzlabotu augsnes un ūdens apsaimniekošanas praksi, jo īpaši ņemot vērā klimata pārmaiņas; atzinīgi vērtē kontrolētas slodzes lauksaimniecības (KSL) tehnoloģiju attīstīšanu, kuras samazina kaitējumu augsnei, ko rada zemes pārslogošana, un arī atzinīgi vērtē jaunākos centienus integrēt augstas izšķirtspējas tālzipētes tehnoloģijas bioloģiskajā lauksaimniecībā; mudina Komisiju kvantitatīvi noteikt ieguvumus, ko šīs jaunās tehnoloģijas dod videi un ražošanai, un nodrošināt informētību, zinātnes un tehnoloģiju nodošanu;
13. prasa lauksaimniekus iesaistīt augsnes barības vielu kartēšanas tehnoloģiju izstrādē, testēšanā un izplatīšanā, lai veicinātu to efektivitāti;
14. pauž nožēlu par to, ka barības vielu izmantošanas efektivitāte Eiropas Savienībā ir ļoti zema, un uzsver, ka ir jārīkojas nolūkā uzlabot slāpekļa (N), fosfora (P) un kālija (K) izmantošanas efektivitāti, lai samazinātu to ietekmi uz vidi un uzlabotu pārtikas un enerģijas ražošanu; prasa veikt mērķtiecīgu izpēti (un praksē izmantot tās rezultātus), lai uzlabotu barības vielu efektivitātes uzraudzību un turpinātu optimizēt mainīgas dozēšanas tehnoloģijas;
15. piekrīt viedoklim, ka jauno tehnoloģiju un novatoriskas lauksaimniecības prakses attīstīšana varētu palīdzēt būtiski samazināt augu aizsardzības līdzekļu, mēslojuma un ūdens izmantošanu, kā arī cīnīties pret augsnes eroziju;

Ģenētiskā daudzveidība

16. uzskata, ka ģenētiskās daudzveidības zudums pagājušajā gadsimtā apdraud pārtikas/barības nodrošinājumu un vājina ES politiskās nostādnes attiecībā uz ilgtspējīgu lauksaimniecību, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijām; uzskata, ka šā zuduma galvenais iemesls ir monokultūru

audzēšana un augsekas neizmantošana; uzskata, ka ģenētiskās daudzveidības saglabāšanai, selekcijas programmām un uzturvielām bagātas pārtikas ražošanai pietiekamā daudzumā būtiski svarīgas ir visas augu šķirnes un dzīvnieku sugas, tostarp savvaļas sugas, tām radniecīgās brīvā dabā sastopamās un daļējas savvaļas sugas, kā arī senās un pirmējās šķirnes;

17. uzskata, ka ES regulējumam būtu jānodrošina lauksaimniekiem un selekcionāriem iespējas vislabāk izmantot šādus ģenētiskos resursus, lai nosargātu bioloģisko daudzveidību un atbalstītu inovāciju jaunu šķirņu veidošanā; uzsver, ka ar ES noteikumiem vienmēr būtu jācenšas šos inovatīvos procesus neapdraudēt ar lieku administratīvo slogu ieviešanu selekcionāriem un lauksaimniekiem;
18. uzsver, ka ir jāpaplašina dialogs starp gēnu bankām, privāto un publisko pētniecību augkopībā, selekcionāriem, tiešajiem lietotājiem un visiem citiem dalībniekiem, kas iesaistīti ģenētisko resursu saglabāšanā un izmantošanā, lai palielinātu izturētspēju un risinātu ilgtspējīgas lauksaimniecības problēmas visā Eiropā;
19. uzsver, ka Lauksaimniecības un lauku attīstības (AGRI) ĢD un Pētniecības un inovācijas (RTD) ĢD jau agrāk ir snieguši atbalstu ģenētisko resursu saglabāšanas pasākumiem, piemēram, Eiropas vietējo sēklu saglabāšanas tīklam (*ENSCONET*), tomēr prasa pieņemt nākamās programmas, ar kurām turpināt atbalstu augkopības un lopkopības ģenētiskās saglabāšanas darbībām, jo īpaši ģenētisko resursu izmantošanā uz vietas ar pasākumiem saimniecībās;
20. uzsver, ka svarīgi ir ģenētisko resursu saglabāšanu attiecināt uz plašāku augu šķirņu un dzīvnieku sugu daudzveidību un panākt, ka pētījumiem paredzētais finansējums šajā jomā rada tehnoloģiskus uzlabojumus lauksaimniecībā un dārzkopībā;
21. prasa Komisijai iesniegt priekšlikumus par Eiropas stratēģiju ģenētiskās daudzveidības saglabāšanai lauksaimniecībā, kā paredzēts ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas laikposmam līdz 2020. gadam 10. pasākumā;
22. atzīst, ka ģenētiskā materiāla kolekcijas ir jāizmanto atbildīgi, lai identificētu un raksturotu pazīmes par resursu izmantošanas efektivitāti, rezistenci pret kaitēkļiem un slimībām un citas īpašības, kas rada labāku kvalitāti un noturību; uzskata, ka tas prasa lielāku uzmanību pievērst fenotipa noteikšanai, kas daudzu kultūraugu raksturojumā ir vājā vieta;
23. atzīmē, ka ģenētisko daudzveidību lauksaimniecībā visefektīvāk var saglabāt, to izmantojot *in vivo*; atzīmē, ka no trijiem *DUS* kritērijiem (atšķirīgums, viendabīgums un stabilitāte), ko piemēro ES oficiālajos sēklu katalogos, viendabīgums un stabilitāte nav dabiskas ģenētiski daudzveidīgu augu īpašības; norāda, ka pielāgošanās klimata pārmaiņām ir atkarīga no augsta līmeņa ģenētiskās daudzveidības; atzīmē, ka sēklu tirgi kļūst aizvien koncentrētāki un šķirnēm samazinās variāciju skaits; mudina veicināt lauku saimniecību sēklu sistēmas un apmaiņu, paverot lauksaimniekiem lielākas iespējas, un atzīst līdzdalīgo selekciju kā senu inovācijas tradīciju lauku kopienās;
24. atzīst, ka nepieciešams uzturēt un izmantot ģenētiskos resursus ilgtermiņa nodrošinājumam ar pārtiku un paplašināt augu un dzīvnieku selekcijas mūsdienīgu programmu ģenētisko pamatu; atzīst, ka bioloģiskajām saimniecībām trūkst jaunu

šķirņu, kas būtu noturīgas pret kaitēkļiem un slimībām un ko varētu audzēt, neizmantojot augu aizsardzības līdzekļus; atbalsta piekļuves un ieguvumu sadales koncepciju, tomēr mudina pragmatiski un stimulējoši īstenot Nagojas protokolu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 511/2014 un Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2015/1866, lai savvaļas materiāla izmantošanas sarežģītība un izmaksas neatturētu selekcionārus ieviest jaunas pazīmes, piemēram, rezistenci pret kaitēkļiem un slimībām, uzturvērtības kvalitāti un noturību vidē; atzīmē, ka tas būtu jādara, nesamazinot iespējas lauku kopienām, kuras rūpējušās par sugām un šķirņu variācijām daudzu gadu garumā;

25. uzskata, ka būtiski ir saglabāt un attīstīt vietējo šķirņu rezultātus, ņemot vērā to spēju pielāgoties savas izcelsmes vides apstākļiem, kā arī ievērot lauksaimnieku tiesības autonomi selekcionēt augus, uzglabāt dažādu sugu un šķirņu sēklas un mainīties ar tām, lai nodrošinātu Eiropas lauksaimniecības ģenētisko daudzveidību;
26. atzīst, ka jāatbalsta piemērotas augsekas, kas ir lauksaimniekiem izdevīgas; uzsver arī, ka jā saglabā ne tikai ģenētiskie resursi, bet arī dažādi noderīgi augu aizsardzības instrumenti plašam kultūraugu klāstam; uzsver, ka bez šādiem instrumentiem stipri cietīs to kultūraugu daudzveidība, kurus var audzēt ekonomiski izdevīgi;

Precīzā selekcija

27. atbalsta to, ka ir jāturpina pastāvīgs progress novatoriskā augu un dzīvnieku selekcijā, izmantojot drošus un pārbaudītus paņēmienus, kuru mērķis ir paplašināt ne tikai to pazīmju diapazonu, kas attiecas uz kultūraugu rezistenci pret kaitēkļiem un slimībām, bet arī tādu pārtikas izejvielu klāstu tirgū, kurām ir uzturvērtība un veselībai labvēlīgas īpašības;
28. atzīst, ka svarīga ir selekcija, kurā izmanto marķierus (*MAS*), un *SMART* selekcija — metodes, kas tagad ir plaši iekļautas daudzās selekcijas programmās, kā arī precīzās selekcijas piedāvātais potenciāls kultūraugu uzlabošanā, piemēram, cinka pirkstu nukleāžu (*ZFN*) un regulāru, grupās izkārtotu, īsu palindromu atkārtojumu (*CRISPR*) izmantošana genoma rediģēšanā, oligonukleotīdu virzītā mutāģenēze (*ODM*) un citoplazmatiskās vīrišķās sterilitātes (*CMS*) hibrīdu izmantošana protoplastu saplūšanā vai uz audu kultūrām balstītas metodes;
29. uzskata, ka svarīgi ir nodrošināt pastāvīgu atbalstu nākotnes tehnoloģisko instrumentu izstrādei un izmantošanai, kas varētu dot selekcijas nozarei iespēju veiksmīgi risināt sabiedrības turpmākās problēmas;
30. uzsver, ka izšķiroša nozīme ir tam, lai — bez zinātniska pamatojuma — netiktu traucēta ļoti precīzās selekcijas metožu un ar tām saistīto eksperimentu piemērošana, un ka tiesību aktiem būtu jāatbilst mērķim, lai neatpaliktu no jaunākajām tendencēm, taču arī neradītu apgrūtinājumu;
31. atzīst jauno tehnoloģiju iespējas mērķtiecīgai dzīvnieku pazīmju attīstīšanai un selekcijai, tostarp iespējas, kas nodrošina ieguvumus labturības un veselības jomā, piemēram, liellopi bez ragiem vai dzīvnieki, kuri noturīgi pret prionu slimībām; uzsver, ka šīs tehnoloģijas, ņemot vērā to iespējamo ietekmi uz cilvēka veselību, dzīvnieku veselību un labturību, kā arī uz vidi un bioloģisko daudzveidību, ir jāpēta un atbilstīgi jāreglamentē pirms to piemērošanas;

32. uzskata, ka ir laiks Komisijai publicēt galīgo ziņojumu par Jauno metožu darba grupu un tās iegūtās zinātniskās atziņas izmantot kā pamatu arī pašlaik pētāmo selekcijas metožu juridiskā statusa precizēšanai, kā arī grupas apspriedēs izmantot pārdomāta juridiskā analīze;
33. mudina risināt atklātu un pārredzamu dialogu starp visām ieinteresētajām personām un sabiedrību par ļoti precīzu, novatorisku risinājumu atbildīgu attīstību selekcijas programmās, tostarp par to riskiem un ieguvumiem; atzīmē, ka būs jāpieliek pūles, lai veicinātu lauksaimnieku un plašākas sabiedrības informētību un izpratni par šīm jaunajām metodēm; aicina Komisiju nodrošināt patērētāju un lauksaimnieku pietiekami informētību par jaunajām un topošajām selekcijas metodēm, lai tādējādi nodrošinātu, ka var notikt atklātas un informatīvas publiskās debates;
34. pauž bažas par neseno Eiropas Patentu iestādes (EPI) Apelācijas valdes paplašinātā sastāvā pieņemto 2015. gada 25. marta lēmumu lietās G2/12 un G2/13;

Augu aizsardzības līdzekļi (AAL)

35. uzsver, ka steidzami nepieciešams pārskatīt tiesisko regulējumu par AAL un izveidot saskaņotu, efektīvu, paredzamu, uz risku novērtējumu balstītu un zinātniski pamatotu novērtēšanas un apstiprināšanas sistēmu; uzskata, ka svarīgi ir, cik iespējams, samazināt lauksaimnieku atkarību no pesticīdiem, ņemot vērā, ka pārtikas un barības ražošana notiek konkurējošā starptautiskā vidē; uzskata, ka svarīgi ir izstrādāt AAL, kuri ir lietderīgi no izmaksu viedokļa, droši lietojami un vidi saudzējoši;
36. atzinīgi vērtē Komisijas 2016. gada darba programmas *REFIT* iniciatīvas, ar kurām ES ir apņēmusies veikt Regulas (EK) Nr. 1107/2009 un Regulas (EK) Nr. 396/2005 novērtējumu; uzsver, ka *REFIT* procesa rezultātā nedrīkst pazemināties pārtikas nekaitīguma un vides aizsardzības standarti;
37. aicina Komisiju savā ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei iekļaut iespēju grozīt un uzlabot spēkā esošos tiesību aktus un jo īpaši attiecībā uz atļauju savstarpējas atzīšanas darbību un zonālās novērtēšanas procesu;
38. uzsver bažas par to, ka zonālā atļauju sistēma nedarbojas, jo aizvien tiek izmantotas novecojušas valstu atļauju izsniegšanas metodoloģijas, un aicina Komisiju saskaņot apstiprināšanas sistēmu, lai nodrošinātu produktu savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs Regulā (EK) Nr. 1107/2009 noteiktajās zonās;
39. atzinīgi vērtē jaunāko Eiropas Pētniecības telpas tīklu integrētās augu aizsardzības jomā (*IPM-ERANET*) un jauno koordinācijas platformu maziem lietojumiem, taču uzskata, ka platformu varētu labāk izmantot, lai aptvertu pētniecību un inovāciju nolūkā novērst augu aizsardzības risinājumu trūkumu mazam lietojumam un īpašiem kultūraugiem;
40. uzsver, ka svarīgi ir pārredzami izvērtēt darbīgo vielu ietekmi, lai nodrošinātu ilgtspējīgu lauksaimniecību atbilstoši ES tiesību aktiem, kā arī izvērtēt risku un apdraudējumu, kurš saistīts ar šo līdzekļu izmantošanu, un atgādina, ka piesardzības princips būtu jāizmanto vienmēr, kad nenoteiktības pakāpe ir pārāk augsta, kas neļauj nodrošināt sabiedrības veselību un labus lauksaimniecības un vides apstākļus;

41. aicina Veselības un pārtikas nekaitīguma (SANTE) ĢD noteikt skaidrus kritērijus, ar kuriem definēt zema riska darbīgās vielas, lai izstrādātu un lietotu zema riska pesticīdus, vienlaikus ņemot vērā jaunākos zinātnes atzinumus un nodrošinot, ka tiek sasniegti veselības un vides aizsardzības mērķi, kā arī aicina nodrošināt, ka dati par nekaitīgumu ir pieejami, piemērojot kritērijus visām potenciāli zema riska vielām;
42. uzskata, ka būtu jādod pagaidu atļauja lietot zema riska vielas, tostarp augu aizsardzības līdzekļu neķīmiskās alternatīvas, piemēram, bioloģiskās kontroles, un jānosaka prioritāte ziņotāju dalībvalstu un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) veiktam novērtējumam, lai palīdzētu sasniegt Direktīvas 2009/128/EK mērķus attiecībā uz integrēto augu aizsardzību un pesticīdu ilgtspējīgu izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz mazajiem un īpašajiem kultūraugiem;
43. uzsver, ka lauksaimnieku rīcībā jābūt plašākam instrumentu klāstam, lai viņi varētu aizsargāt savus kultūraugus un izvēlēties pasākumus, kas attiecīgos augus aizsargātu vislabāk; tāpēc mudina plašāk izmantot dažādas alternatīvas tradicionālajiem pesticīdiem, tostarp biopesticīdus, kā daļu no integrētas augu aizsardzības, un prasa pielikt vairāk pūļu, lai izstrādātu rentablākas alternatīvas, atbalstot izpēti lauka apstākļos un neķīmisko alternatīvu un zema riska pasākumu, kā arī videi saudzīgāku pesticīdu biežākus demonstrējumus;
44. atzīmē, ka bioloģiskās kontroles ir kultūraugu aizsardzības metodes, kuru pamatā ir dzīvu organismu vai dabīgo vielu izmantošana, un ka tās varētu samazināt tradicionālo pesticīdu izmantošanu un veicināt augu labāku noturību;
45. aicina Komisiju nākt klajā ar rīcības plānu un izveidot ekspertu grupu, lai izstrādātu ilgtspējīgākas augu aizsardzības sistēmas; uzsver, ka daudzsološa ir augu aizsardzības sistēma, kas uzlabo mijiedarbību starp augu selekcijas centieniem, dabiskām aizsardzības sistēmām un pesticīdu izmantošanu;
46. norāda, ka ātrāks apstiprināšanas process palielinātu zema riska AAL pieejamību tirgū un samazinātu risku, ka pret darbīgajām sastāvdaļām attīstītās rezistence, un samazinātu ietekmi uz nemērķa sugām, kura saistīta ar parasti lietotajiem AAL;
47. uzskata, ka ātrāks apstiprināšanas process sekmētu nozares pētījumus jaunu zema riska darbīgo sastāvdaļu, tostarp jaunu, novatorisku zema riska vielu, izstrādei, tādējādi nodrošinot, ka lauksaimnieku rīcībā ir pietiekami augu aizsardzības instrumenti, un ļaujot viņiem ātrāk pāriet uz ilgtspējīgiem AAL un palielināt integrētās augu aizsardzības (IAA) efektivitāti;
48. pauž nožēlu par dalībvalstu un Komisijas lēno virzību attiecīgi IAA īstenošanā un Direktīvas 2009/128/EK īstenošanas novērtēšanā;

Prasmju pilnveidošana un zināšanu nodošana

49. atzīst, ka ar lauksaimniecību saistīto tehnoloģiju attīstībai ir vajadzīgi daudzi speciālistu prasmju kopumi un zināšanas, kam pamatā ir starpdisciplināra pieeja un kas ietver vispārīgo augkopību, veterināriju un vides zinātni, fizioloģiju un inženieriju, bet neaprobežojas tikai ar šīm nozarēm;

50. pauž nožēlu par to, ka daudzās no šīm profesijām aizvien biežāk trūkst prasmju, un aicina dalībvalstis strādāt partnerībā ar nozari, pētniecības iestādēm un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai izstrādātu nākamās lauku attīstības programmas, tostarp Eiropas Inovāciju partnerības (EIP), nolūkā noteikt iespējas atbalstīt prasmju pilnveidošanu un zināšanu nodošanu šajās jomās, tostarp izmantojot apmācības un mācekļības programmas jauniem lauksaimniekiem un jaunpieņacējiem nozarē;
51. aicina lauksaimniecības tehnoloģiju nozari labāk koordinēt un integrēt demonstrācijas pasākumus uz vietas lauku saimniecībās, kā arī izmantot demonstrāciju un pārraudzīt saimniecības, lai apmainītos ar paraugpraksi reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, izmantojot patlaban pieejamās vai jaunās programmas, iniciatīvas vai resursus;
52. atzīst potenciālu, kāds varētu būt precīzajai lauksaimniecībai un digitālo tehnoloģiju integrēšanai, lai padarītu lauksaimniecību pievilcīgāku jauniem lauksaimniekiem un radītu jaunas izaugsmes un nodarbinātības iespējas lauku teritorijās; uzskata, ka ieguldījumi šo tehnoloģiju attīstībā varētu veicināt paaudzju maiņu lauksaimniecībā;

Pētniecības un finansējuma prioritātes

53. atzīst, ka pastāv ar ilgtspējīgu lauksaimniecību un dārzkopību saistītas ilgtermiņa problēmas, un aicina Komisiju un dalībvalstis, dodot priekšroku nozaru pieejai un paredzot finansējuma nepārtrauktību, izstrādāt ilgtermiņa investīciju plānu fundamentālai un lietišķai pētniecībai, un prasa Komisijai un dalībvalstīm uzlabot speciālistu un darbinieku apmācību ilgtspējīgā lauksaimniecībā, kā arī nodrošināt ekspertu konsultāciju pieejamību;
54. uzskata, ka šajā plānā būtu jāiekļauj izmaksu ziņā efektīvi risinājumi un tam vajadzētu būt tādām, ko var piemērot mazajiem ražotājiem, lauku teritorijām, kā arī attālākajiem un kalnu reģioniem; uzsver, ka lauksaimnieki ir galvenie vides aprūpētāji Eiropā un viņiem vajadzīga pastāvīga piekļuve inovācijām un pētniecībai, dodot iespēju ražot pārtiku, barību un citus produktus ilgtspējīgi un rentablāk, vienlaikus aizsargājot vidi nākamajām paaudzēm un veicinot bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumus;
55. atzinīgi vērtē progresu, kas panākts pēdējos gados lietišķajā pētniecībā, tomēr aicina pielikt lielākas pūles, lai garantētu zināšanu pienācīgu nodošanu tiešajiem lietotājiem un iesaistītu lauksaimniekus un citus lauksaimniecības tehnoloģiju un līdzekļu lietotājus, tostarp mazās saimniecības;
56. prasa nostiprināt KLP otrajā pīlārā iekļauto Eiropas inovācijas partnerību konkurētspējīgā un ilgtspējīgā lauksaimniecībā, lai radītu partnerības novatoriskiem dalībniekiem, tostarp visiem lauksaimniekiem un jo īpaši mazapjoma lauksaimniekiem, kas atrodas tālu no Eiropas lēmumu pieņemšanas centriem;
57. norāda, ka dalībvalstīs, kurās pārdomāti izmanto valsts un privātā sektora partnerības, ir bijusi spēcīgāka pārorientēšanās uz lietišķo pētniecību un lielāka tiešo lietotāju iesaiste;
58. uzskata, ka ir būtiski, lai Komisija un dalībvalstis izstrādātu projektus, kas vērsti uz resursu ziņā efektīvākām lauksaimniecības praksēm un kultūraugu šķirnēm, tostarp

vietējiem apstākļiem īpaši piemērotām šķirnēm, ar mērķi saglabāt un uzlabot augsnes auglību un barības vielu apriti, jo īpaši ņemot vērā, ka arvien palielinās ūdens pieejamības un mēslošanas līdzekļu dažu pamatkomponentu, piemēram, fosfāta, trūkums; aicina Komisiju noteikt prioritāti ieguldījumiem aprites ekonomikā un klimata ziņā viedā lauksaimniecības praksē, paredzot pienācīgus finanšu stimulus pētniecībai un turpmākai izmantošanai lauku saimniecībās; uzsver, ka būtu pienācīgi jāizvērtē, jāpopularizē un jāatbalsta akvaponikas, slēgta barības vielu aprites cikla, agroekoloģijas, tostarp agromežsaimniecības, saglabājošās lauksaimniecības un ilgtspējīgas mežu pārvaldības, spropēja, īsu barības ķēžu, barošanās ganībās un resursu ziņā mazprasīgas ražošanas priekšrocības;

59. arī uzskata, ka ir būtiski, lai Komisija un dalībvalstis izstrādātu novatoriskus projektus nepārtikas preču ražošanai (bioekonomika, atjaunojami energoresursi utt.) un pakalpojumu izstrādei ar mērķi attīstīt lauksaimniecības nozari, kas ir efektīvāka no resursu viedokļa (lietderīgāk izmantots ūdens, enerģija, augu un dzīvnieku barības vielas utt.) un neatkarīgāka;
60. norāda, ka lielākajā ES daļā neatkarīgi vai publiski finansēti lauksaimniecības izglītības, apmācības un inovāciju centri ir panīkuši vai tajos netiek pienācīgi nodrošinātas starpdisciplināras pieejas tādās jaunajās jomās kā lauksaimniecības inženierija; atzīst, ka dažās dalībvalstīs lauksaimnieku kvalifikācija joprojām ir zema, kas apgrūtina piekļuvi jaunajām tehnoloģijām un to piemērošanu, un tāpēc aicina Komisiju izstrādāt Eiropas plānu investīcijām tehniskā vai augstāka līmeņa apmācībā un izglītībā lauksaimniecības jomā;
61. atzinīgi vērtē nesen sāktu Eiropas inovācijas partnerību lauksaimniecības produktivitātes un ilgtspējības jomā (*EIP-AGRI*), kuras mērķis ir sasaistīt pētniecību ar praktisko lauksaimniecību, un aicina Komisiju aktīvi iesaistīties koordinācijas atbalstīšanā valstu un pārrobežu līmenī, lai veicinātu skaidru inovāciju programmu, kas saistīta ar pamatprogrammu „Apvārsnis 2020“, un garantēt zināšanu pienācīgu nodošanu tiešajiem lietotājiem;
62. mudina Komisiju un dalībvalstis darīt vairāk, lai palielinātu sabiedrības izpratni par lauksaimniecības vērtību Eiropas Savienībā un attīstītu Eiropas lauksaimniecības inovācijas centrus, kuros varētu demonstrēt novatoriskas jaunās tehnoloģijas, ilgtspējīgu lauksaimniecību, pārtikas nodrošinājumu un suverenitāti un nodrošinātu pienācīgu to pieejamību;
63. uzsver, ka šo centru darbība dotu iespēju jaunās tehnoloģijas izmantot ne tikai ilgtspējīgai lauksaimniecībai, bet arī ilgtspējīgai lauku attīstībai, sadarbojoties ar kopienām, lauku MVU, kooperatīviem un ražotāju organizācijām; uzsver, ka tiem jābūt pārredzamiem un atvērtiem plašākai sabiedrībai un lauksaimniekiem, un tajos jāizmanto pārnozaru pieeja, veicinot dialogu starp nozarēm, uz kurām inovācijas ietekme var būt atšķirīga;
64. mudina Komisiju nodrošināt, lai līdztekus tehnoloģiskām un zinātniskām inovācijām varētu turpināt pastāvēt tradicionālie paņēmieni un saimniecības, ņemot vērā, ka tās ir milzīga vērtība, jo tās ir kultūras, lauku, vēsturiskās un tūrisma daudzveidības avots un nodrošina iztiku daudziem Eiropas mazajiem lauksaimniekiem visdažādākajos reģionos;

65. aicina dalībvalstis labāk izmantot finanšu instrumentus, kas izveidoti saskaņā ar Komisijas un Eiropas Investīciju bankas Saprašanās memorandu lauksaimniecības un lauku attīstības jomā 2014.–2020. gadā;
66. uzsver ar šiem instrumentiem saistīto pievienoto vērtību, jo īpaši attiecībā uz sviras efektu un aizdevumu garantijām, kuru mērķis ir veicināt ilgtspējīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības pētniecības programmas, tostarp “Apvāršņa 2020” 2. sabiedriskas nozīmes uzdevuma, īstenošanu; jo īpaši norāda, ka tie ir noderīgi, lai samazinātu ieguldījumu vajadzības un riskus lauksaimniekiem, kuri vēlas pieņemt dārgu PL tehnoloģiju un metodes;

Eiropas kā zinātnes attīstības un inovācijas centra saglabāšana

67. norāda, ka lauku apvidi, tostarp attālākie un kalnu reģioni, ir vairāk pakļauti pašreizējām un iespējamām klimata pārmaiņām, kas padara tos mazāk pievilcīgus un vairāk pakļauj sabiedrības novecošanās un apdzīvotības sarukšanas tendencēm; atzīst, ka jādod iespēja lauksaimniecībai pielāgoties mainīgajiem apstākļiem, izmantojot visus pieejamos tehnoloģiskos risinājumus, lai nodrošinātu, ka lauksaimniecības zeme tiek izmantota ilgtspējīgāk;
68. norāda, ka modernās tehnoloģijas lauksaimniecībā un zemes plašākas izmantošanas nozarē var šīm nozarēm palīdzēt sniegt būtisku ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu mazināšanas centienos; šajā sakarā uzsver, ka ir jāpaplašina definīcija „produktīvā lauksaimniecība” un pilnībā jāatbalsta un jārespektē tās lauksaimnieciskās zemes platības, kas nodrošina sabiedriskos labumus klimata pārmaiņu mazināšanai un oglekļa piesaistīšanai, tostarp agroekoloģiskajai lauksaimniecībai;
69. uzskata, ka būtiski ir saglabāt lauksaimniecības zemes tādos apgabalos kā Savienības kalnu un perifērijas rajoni, un atbalsta visus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tur esošajām galvenokārt mazajām saimniecībām arī ir pieejamas augstās tehnoloģijas, kas pielāgotas to vajadzībām;
70. uzskata, ka ir būtiski, lai Eiropas Savienībā turpinātu pilnveidot jaunās tehnoloģijas, lai tās neciestu no nevajadzīgas un apgrūtinošas reglamentācijas un būtu atļauts tās demonstrēt un apliecināt to vērtību un sniegtos ieguvumus, ņemot vērā, ka pamatots ES regulējums, kurš orientēts uz patērētāju drošību, kā arī veselības un vides aizsardzību un kura pamatā ir neatkarīgi, salīdzinoši zinātniskie pētījumi, dod iespēju ES lauksaimniecības ražojumiem būt konkurētspējīgiem un pievilcīgiem gan iekšējā, gan pasaules tirgū, un prasa šo principu vienmēr paturēt spēkā;
71. jo īpaši norāda uz augstajām izmaksām, ilgo laiku un komerciālo un juridisko nenoteiktību, ar ko jāsaskaras, jaunās tehnoloģijas un ilgtspējīgus līdzekļus laižot tirgū saskaņā ar spēkā esošajiem ES noteikumiem; norāda, ka šīs grūtības ir pat vēl izteiktākas attālākajos reģionos, nomaļos lauku apvidos, mazāk labvēlīgās teritorijās un kalnu apvidos;
72. mudina Komisiju izmantot un pilnveidot visas attālāko reģionu īpašās iezīmes, īstenojot izmēģinājuma projektus tehnoloģiju un zinātnisko inovāciju jomā, lai samazinātu šo reģionu dabiskos nelabvēlīgos apstākļus un grūtības — ko rada to nelielā teritorija — piekļūst jaunākajiem zinātniskajiem un tehnoloģiskajiem sasniegumiem un piemērot tos;

73. aicina Komisiju uzlabot savu reglamentējošo sistēmu saskaņā ar labāka regulējuma principiem, lai tādējādi nodrošinātu savlaicīgas, efektīvas un lietderīgas lēmumu pieņemšanas procedūras, kas varētu sekmēt tehnoloģisko attīstību Eiropas Savienībā;
74. aicina Komisiju izmantot tās jauno zinātnisko konsultāciju mehānismu (*SAM*), lai izstrādātu reglamentējošu sistēmu, kurā, novērtējot riskus, draudus un ieguvumus jaunu tehnoloģiju, produktu un metožu pieņemšanas vai nepieņemšanas laikā, lielāka uzmanība būtu pievērsta ar risku novērtējumu pamatotiem un neatkarīgiem zinātniskiem pierādījumiem;
75. atzīmē plašo atbalstu tāda inovācijas principa pieņemšanai, kurš paredzētu prasību, ka pilnībā ir jānovērtē ES legīslatīvo priekšlikumu ietekme uz inovāciju;
76. aicina Komisiju īstenot plašāka spektra pasākumus starptautiskās zinātniskās sadarbības jomā, arī tādēļ, lai izvērstu informācijas apmaiņu un konstatētu attīstības iespējas;
77. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Palielinoties kopējam iedzīvotāju skaitam, viena no lielākajām problēmām, ar ko saskaras pasaule, ir apmierināt pieprasījumu pēc veselīgas pārtikas un optimāla uztura. Ir sagaidāms, ka pārtikas pieprasījums līdz 2050. gadam palielināsies par 70 %. Mazāka zemes platību pieejamība, videi nodarītie zaudējumi un tās degradācija, ūdens trūkums, pieaugošais pieprasījums pēc enerģijas un jaunu kaitēkļu un slimību rašanās rada ievērojamu spiedienu uz mūsu dabisko vidi. Tā rezultātā lauksaimniekiem ir arvien grūtāk ražot pārtiku ilgtspējīgā veidā.

Tehnoloģiskā inovācija ir būtiska daļa no risinājuma. Jo īpaši lauksaimniecības tehnoloģijām ir potenciāls padarīt lauksaimniecību ražīgāku un ilgtspējīgāku. Lauksaimnieki to atzīst un augstu vērtē. Faktiski daudzi tehnoloģiju — ģenētisko, mehānisko un arvien vairāk digitalizētu — uzskata par vienīgo reālo veidu pašreizējo problēmu risināšanai.

Eiropas Savienībai vajadzētu kļūt par pasaules mēroga līderi lauksaimniecības tehnoloģiju, inovācijas un ilgtspējības jomā. Šis ziņojums ir par to, kā nodrošināt Eiropai spēcīgu lauksaimniecības nozari, kas attīsta plašu inovāciju un tehnoloģiju klāstu visos lauksaimniecības veidos: tradicionālajā, bioloģiskajā vai cita veida lauksaimniecībā. Mums ir jānodrošina, ka ieguvumi no tehnoloģiskās inovācijas ir pieejami visiem mūsu lauksaimniekiem. Ir vienlīdz svarīgi rast risinājumus, kas noder maza mēroga lauku kopienās, lai risinātu problēmas, ar kurām saskaras daudzi mūsu liela mēroga lauksaimnieki.

Ne tikai ekonomikā ir nepieciešams uzlabot ražīgumu, konkurētspēju un veikumu vides jomā. Ja aptuveni 805 miljoni cilvēku pasaulē cieš no hroniska pārtikas trūkuma un gandrīz visi viņi dzīvo jaunattīstības valstīs, Eiropai noteikti ir morāls pienākums optimizēt lauksaimniecisko produkciju un palielināt ražošanu, vienlaikus nodrošinot, ka tas notiek visilgtspējīgākajā veidā.

Laikā, kad pasaules mēroga bažas par pārtikas nodrošinājumu un vides drošību ir rosinājušas pēdējos gados no jauna pievērsties publiskajai pētniecības un izstrādes nozarei, Eiropas lauksaimniecības nozare joprojām atpaliek no daudziem tās starptautiskajiem konkurentiem. Šo tendenci pretējā virzienā pavērsīs tikai ilgtspējīgi un prioritāri ieguldījumi pētniecības bāzē.

Par sākuma punktu jāizvēlas mērķtiecīgas investīcijas lietišķajā un praktiskajā izpētē. Pētījumi netiek komercializēti pietiekamā apjomā, tāpēc lauksaimnieki nespēj izmantot iespējas, ko sniedz jaunās tehnoloģijas un inovācija. Tāpat jāatzīmē, ka ne visas izstrādātās lauksaimniecības tehnoloģijas atbilst lauksaimnieku vajadzībām vai nu tāpēc, ka tehnoloģija vēl ir jāpilnveido vai jāpiemēro vietējiem lauksaimniecības apstākļiem, vai arī tāpēc, ka tā ir kapitālietilpīga un mazajam lauksaimniekam nav pieejama.

Lauksaimniekiem un zinātniekiem ir atšķirīgas lomas inovāciju procesā, tomēr labākus rezultātus var panākt, tikai abām pusēm sadarbojoties ciešāk. Lauksaimnieki ir ražošanas un pārvaldības tehnoloģiju tiešie lietotāji, un šo tehnoloģiju attīstības nodrošinājuma ķēdes dalībniekiem ir jāizmanto lauksaimnieku praktiskā pieredze. Līdzīgā kārtā, ja lauksaimnieki saskaras ar īpašu nozares problēmu, viņiem būtu vajadzīga iespēja tieši piekļūt zinātniekiem un izmantot fundamentālos pētījumus, lai palīdzētu rast risinājumus.

Eiropas Savienībai un dalībvalstīm, akadēmiskajām aprindām un lauksaimniecības nozarei, tostarp selekcionāriem, lauksaimniecības ķimikāliju nozarei, lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem, — visiem ir kopīgi jāstrādā, lai uzlabotu pētījumu rezultātu ieviešanu praksē no laboratorijas lauku saimniecībā un tālāk līdz patērētāja galdam. Tas ļaus Eiropai sākt jaunu posmu lauksaimniecības inovācijas jomā.

Cerības vieš nesenie dalībvalstu un ES līmenī veiktie ieguldījumi un jaunās finansēšanas prioritātes. Pamatprogramma “Apvārsnis 2020” ir ES visu laiku lielākā pētniecības un inovācijas programma ar aptuveni 80 miljardiem eiro finansējumu, kas pieejams ilgāk nekā 7 gadus.

Jauni ieguldījumi tiek veikti arī dalībvalstīs. Piemēram, Apvienotajā Karalistē šis valsts valdība iegulda jaunā *agri-tech* stratēģijā, kuras mērķis ir padarīt AK par pasaules līderi lauksaimniecības tehnoloģiju, inovāciju un ilgtspējības jomā. Ir sāka šīs stratēģijas īstenošana, un tā paredz 70 miljonus sterliņu mārciņu ieguldījumu tā sauktajā *agri-tech* katalizatorā, lai paātrinātu lauksaimniecības pētniecības komercializāciju, un vēl 90 miljonus mārciņu lauksaimniecības jauninājumu centru izveidei, lai atbalstītu ilgtspējīgas lauksaimniecības attīstību.

To visu darot, galvenais mērķis būs nodrošināt vajadzīgās prasmes un piesaistīt nozarei īstos talantus un zināšanas. Nozares atbalstam nepieciešamās pētniecības prasmes ātri mainās, un šobrīd pastāv reāls risks, ka var pietrūkt augstāka līmeņu prasmju agronomijā un augu patoloģijā, jo daudzi pieredzējuši šo specializēto jomu profesionāļi drīz sasniegs pensionēšanās vecumu. Lielākajā Eiropas daļā izglītības, apmācības un inovācijas centri ir panīkuši, un to darbība ir jāaktivizē, jo īpaši topošajā lauksaimniecības inženierijas jomā. Īsi sakot, ES un dalībvalstīm ir jācenšas Eiropas lauksaimniecības nozari padarīt pievilcīgāku jauniem dalībniekiem lauksaimniecībā, pētniecībā un tehnoloģiju attīstībā. Turklāt dalībvalstīm ir ciešāk jāsadarbojas ar nozari, lai mainītu negatīvo priekšstatu, ka tā ir zemas kvalifikācijas un tehnoloģiski atpalikusi nozare, un lai tādējādi lauksaimniecība varētu piesaistīt darbaspēku ar vajadzīgajām prasmēm.

Ļoti svarīgi ir arī izveidot inovācijai labvēlīgāku normatīvo vidi un nodrošināt, ka ES noteikumi nav šķērslis inovācijai. Bez labvēlīgāka regulējuma Eiropas nozare pārcelsies uz dinamiskākiem tirgiem. Pārāk bieži ES tiesību akti bez atbilstošiem riska pierādījumiem uzliek ierobežojumus produktiem un tehnoloģijām. ES tiesību aktu pamatā ir jābūt pierādījumiem, lai veicinātu inovācijas.

Lielākā daļa mazo zemnieku un zemju īpašnieku ir mazie uzņēmumi, un būtiska nozīme ir šo MVU administratīvā sloga samazināšanai. Lauksaimniecības nozarē peļņa ir maza un papildu izmaksas apdraud dažu nelielo audzēšanas darbību saglabāšanos.

Visbeidzot, ilgtspējīgas lauksaimniecības ilgtermiņa problēmas būtu jārisina ar vienotu Komisijas un dalībvalstu pieeju, lai nodrošinātu atbalstu tehnoloģiskai inovācijai, tiesisko regulējumu, kas pamatojas uz risku novērtēšanu, balstās uz zinātniskiem pierādījumiem, fundamentālās un lietišķās pētniecības turpināmību un ar lauksaimniecību saistīto prasmju pilnveidošanu.

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	26.4.2016
Galīgais balsojums	+: 23 -: 14 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Hannu Takkula, Ramón Luis Valcárcel Siso